

● PAPIRNICA VEVČE

Odpraviti vzroke za neuspešno poslovanje

Minili so časi, ko smo kot dosežke naštevati rast produktivnosti, večji izvoz, gradnjo novih poslopij in podobno, prenehali smo se čuditi tudi nad izgubami, saj so postale vsakdanji pojav. V Papirnici Vevče, eni največjih delovnih organizacij v naši občini, saj šteje 1200 zaposlenih, bodo ob zaključnem računu zabeležili okoli 30 milijard dinarjev izgube. Ta številka jih bo uvrstila na spisek največjih zgubarjev za leto 1988 v naši republici. Ta podatek pravzaprav ni presenetljiv, saj je bilo v lanskem letu veliko povedanega in zapisanega o težavah te tovarne, predvsem v zvezi s prevelikim številom zaposlenih delavcev.

Novi direktor Papirnice Vevče, diplomirani ekonomist Branko Paš, ki je prevzel krmilo podjetja oktobra lani, si je o tovarni že utegnil ustvariti podobo. »Naloga direktorja je,« pravi, »da odpravi notranje vzroke za neuspešno poslovanje in usposobi podjetje za reagiranje na zunanje vzroke.« Zunanji vzroki, med katerimi vsekakor kaže omeniti neustrezne ukrepe ZIS iz novembra 1987, in pa uvozne carine ter takse, ki jih morajo plačevati tudi za celulozo, ki jo »uvažajo« iz svoje tovarne v Avstriji, so skupaj z nekaterimi notranjimi razlogi, med njimi je najpomembnejša nova investicija, povzročili težave, ki so se v vsej svoji razsežnosti pokazale v lanskem letu.

Investicija, gre za premazni stroj, ki naj bi omogočila izdelavo visoko kakovostnih papirjev, je bila opravljena s tujim kreditom; zaradi neustrezne strukture financiranja je pobrala vsa dinarska sredstva Papirnice Vevče, tako da morajo za tekoče poslovanje najemati draga kratkoročna posojila. Novi premazni stroj ima tudi še enkrat večjo zmogljivost, kot pa so njihove kapacitete za izdelavo

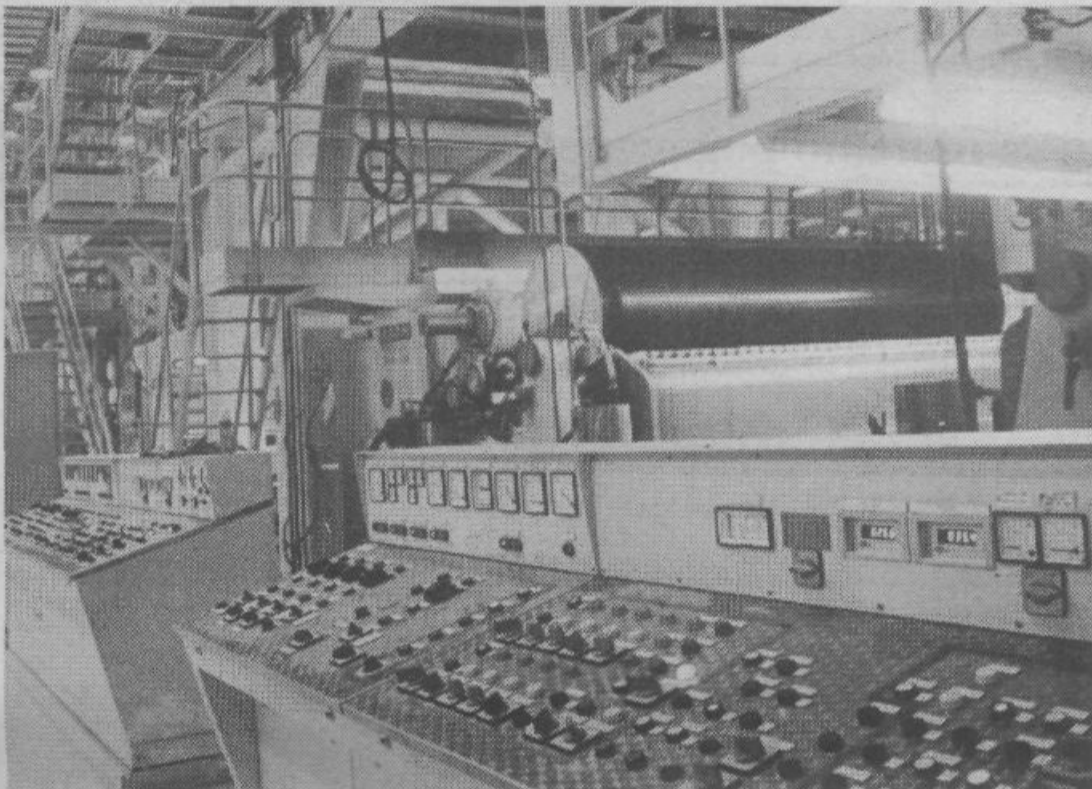
ni odvisno le od njih, marveč tudi od predpisov in od pripravljenosti tujcev, da denar vložijo v jugoslovansko podjetje. Interesenti so, vendar kaže, da se bodo stežka

ki ga bodo sestavljali trije deli; prvi njegov del, ki ga sami imenujejo ukrepi za preživetje, predvideva, da bodo ob koncu letošnjega leta brez izgub; druga dva dela bosta usmerjena dolgoročno. Pri izdelavi sanacijskega programa, raziskavi tujega trga in notranji reorganizaciji jim pomagajo tudi za to specializirana podjetja.

Zmanjšanje števila zaposlenih od 1400 na 1200 v lanskem letu je bil le eden od ukrepov, ki naj bi pripomogli k boljšemu poslovanju. Od 156 delavcev, kolikor jih

je bilo takrat preveč, jih je 40 še vedno doma in prejemajo osebni dohodek, občasno tudi delajo v tovarni, drugi pa so si našli zaposlitev drugje ali so se upokojili. Vendar je težava v tem, da je delavcev hkrati preveč in premalo. Predvsem primanjkuje v Papirnici Vevče diplomiranih ekonomistov, pravnikov in elektroinženirjev, to je sposobnih in ustvarjalnih ljudi, brez katerih tudi najbolj sodobna tovarna ne more biti uspešna.

Besedilo in sliki: D. J.

Pogled na novi premazni stroj

odločili; mislijo sicer, da je proizvodnja papirnice Vevče zanimiva, saj prodaja papirjev na svetovnem trgu raste, vendar se jim vlaganja v Jugoslavijo ne zdijo dovolj varna.

Ker njihov papir na tujih trgih ni konkurenčen, saj so stroški izdelave previsoki, so že lani pričeli zmanjševati izvoz. »To bomo počeli vse do takrat, dokler izvoz dohodkovno ne bo zanimiv,« je povedal direktor Branko Paš. Papirnica Vevče izvaža kar v 40 držav na svetu in na tujem trgu prodajo kar polovico vse svoje proizvodnje, saj so njihove zmogljivosti za domači trg prevelike. Letos načrtujejo 32,5 milijonov dolarjev izvoza, kar je približno toliko kot lani.

Za sanacijo izgube se v Papirnici Vevče že pogovarjajo z Ljubljansko banko, ki je obenem tudi njihov glavni upnik; odložili naj bi jim plačilo glavnice v letošnjem letu in kratkoročne kredite preoblikovali v dolgoročne. Pripravljajo pa tudi sanacijski program,

Branko Paš

papirja, obenem pa še niso rešili vseh problemov tehnološke narave, tako da je stroj za zdaj zaseden le polovično.

Zato bo eden prvih korakov v Papirnici Vevče povečanje proizvodnje osnovnega papirja in s tem usklajevanje količin med posameznimi deli proizvodnega procesa. Tega pa papirničarji sami ne zmorejo narediti, saj so naložbe v tej veji industrije izredno drage, zato vidijo možnosti le v sodelovanju s tujimi sovlagatelji in v organiziranju delniške družbe. To pa

Odprli salon pohištva NAME

Prvega februarja je v občini Bežigrad, na Slovenčevi ulici 24, na majhni slovesnosti predsednica mestne skupščine Nuša Kerševan simbolično prerezala trak in tako odprla nov modern Namin salon pohištva in druge stanovanjske opreme.

Na otvoritveni slovesnosti je spregovoril tudi generalni direktor NAME, Franc Štrumbelj. Dejal je, da si Nama z izgradnjo veleblagovnice s sloganom »vse za dom in družino« želi zadovoljiti potrebe prebivalcev tržnih območij, kjer se blagovnice nahajajo. Veleblagovnica pri pošti v Ljubljani postuje že od leta 1946, v obdobju od 1968 do 1975 pa so zgradili veleblagovnice še v Škofiji Loki, Kočevju, Titovem Velenju, Slovenj Gradcu, Ravnah na Koroškem, v Žalcu in Levcu, blagovnico v Cerknem, v Ljubljani pri Ruskem carju in v Štepanjskem naselju.

Nov odprt salon pohištva na Slovenčevi 24 je sestavni del blagovnega centra Nama. Na 2000 kvadratnih metrih prodajne površine nudijo pohištvo in drugo blago za opremo doma in družine. Poleg opreme vrhunske kakovosti najboljših proizvajalcev pohištva je del salona namenjen prodaji cenejših kosov pohištva in izdelkov bele tehnike. V prodaji imajo tudi

dekorativno (posteljno perilo, brisače itd.) po diskontnih cenah. Kupcem pa nudijo tudi brezplačen nasvet arhitekta.

Z odprtjem tega centra na Slovenčevi 24 bo Nama začela opuščati prodajo pohištva v salonu Tromostovje. Sedanjno trgovino pohištva pri Tromostovju bodo adaptirali in jo prilagodili ponudbi, ki bolj sodi v samo mestno jedro.

Tako bodo tudi v prihodnje Ljub-

ljančani in okoličani hodili cedit sline in seveda nakupovati pohištvo predvsem v občino Bežigrad. Poleg Slovenjajlesa, Lesnane, je sedaj v tej občini še nov Namin salon pohištva. In kje je ta Slovenčeva 24? Blizu toplarne v Šiški in nasproti Ljubljanskih mlekar. Najbližje se pripeljeta z mestnim avtobusom št. 14. Ni pa pretirano daleč tudi s Titove, na primer s postajališča nasproti AMZS.

S. G.

V Toplarni presegli trimesečni plan proizvodnje

Delavci ljubljanske Termoelektrarne-Toplarnice so v zadnjih treh mesecih minulega leta presegli trimesečni plan proizvodnje za celih 45 odstotkov. To proizvodni uspeh so dosegli predvsem po za slugi tehničnega sektorja, ki ga vodi inženir Angelo Brščič. S tem so prvotno predvideno lansko letno proizvodnjo povečali za 22 odstotkov in za 12 odstotkov presegli lanski popravljeni načrt proizvodnje električne energije.

Kljub zavidljivim proizvodnim rezultatom pa direktor Janez Debeljak ocenjuje, da ne dohodek od proizvodnje toplotne energije ne dohodek od proizvodnje električne energije ne bosta zadostovala za kritje stroškov in bo TE Tol lansko leto končala z izgubo.

Pri temi toplarnarji upajo, da bodo v sistemu uspeli izgubo vsaj pokriti.

● Strogo za pepel
Elektrofilterski pepel iz ljubljanske TE-TO morajo tovarnjaki voziti na sanitarno deponijo na Cesto doviž cesarjev po cestah, ki so opredeljene v lokacijski odločbi za sanitarno deponijo. Pepel, ki je naložen skupaj z žlindro, mora biti primerno vlažen in pravilno naložen na tovarnjak, s katerega ne sme kapljati, ne sme pa se tudi prašiti. Tovarnjaki, ki so last Komunalnega podjetja Ljubljana, morajo biti ob prevozu pepela pokriti, pa četudi s polivinilom.

Iz glasila ELGO

● NAŠI KRVODAJALCI

Za klobaso, žemljo, čaj... da, z veseljem!

Sredi meseca januarja so osnovne organizacije sindikata sprejele načrt krvodajalskih akcij za letošnje leto: 11. januarja, 8. in 15. februarja, 9. marca, 12. maja, 2. junija, 25. septembra in 16. novembra naj bi na odvoz odšlo po 250 moških delavcev, 1., 2. avgusta in 21. decembra pa še po 50 krvodajalcev.

In tako iz leta v leto. Potrebe po krvi naraščajo, saj je to delovno ljudstvo čedalje bolj bolešno, slabo hranjeno, večja pa se tudi število prometnih (in drugih) nesreč, saj se po naših cestah valijo čedalje starejše in slabše vzdrževane kripe, in drugo...

Kljub vsem negativnim gibanjem v naši družbi - padanje standarda, draginja lež vse mere, kriza morale... - pa krvodajalci kot neka posebnost kategorija državljanov ustrezno tem potrebam. Krvodajalske akcije v organizaciji občinske RK uspevajo, mnogo naših krvodajalcev pa se odziva tudi na klic Zavoda za transfuzijo. Se več. Zavod za transfuzijo je prav gotovo najveselejša zdravstvena ustanova, prav zaradi vedno optimističnih in vednih krvodajalcev.

V mnogočem imajo zasluge za to osnovne organizacije sindikata, ki svoje krvodajalce po akcijah pogostijo, jim organizirajo izlete in, skratka, na nek način skrbijo zanje. A tega je vedno manj. Potrebno bo torej najti kaj novega in pomuditi polnokronim ljudem. Predlagam:

1. Občinski svet zveze sindikata Moste razpisuje organiziran aktivni oddih. Na voljo je 180 mest v Banjolah in v Podčetrtku. Namenimo ga predvsem našim najzvestejšim krvodajalcem!

1. Kadar v Kliničnem centru nujno potrebujejo kri, nas hitro najdejo, sicer pa nimamo nikakršne prednosti. Ustanovimo ambulante za krvodajalce. Težko? Zdaj že imamo ordinacije za borce, nanje pripisemo le... in za krvodajalce, ki smo v tem času edini, ki smo resnično pripravljeni prelati kri. In borcem bo verjetno vedno manj. Krvodajalci sodimo med najbolj zdrave, a če nas pošlata, tudi obležimo. In iz teh borbosko-krvodajalskih ordinacij bi odhajali na specialistične preglede itd. pa tako bili deležni kake ugodnosti.

Bi naredili kaj v tej smeri? Danes še dajemo kri iz dobre volje, za klobaso, čaj ali kosilo v gostilni, toda kako bo jutri v tej naši družbi, kjer požrtvovalnost in poštenost nimata več prave veljave?

8. februarja, prav na Prešernov dan, je občinska organizacija RK organizirala krvodajalsko akcijo, nanjo pa povabila krvodajalce večjega števila manjših delovnih organizacij. Udeležba 177 krvodajalcev iz 19 OZD: Velana 34, Emona 30, KTM 20, Petrol Zalog 17, Mercator TOZD Golovec 13, ŽG TOZD Kontrola dohodkov 12, Žima 11, GIVO 10...

Pa še to: O financiranju naše humanitarne organizacije je bilo v tem časopisu že dosti napisanega, o reševanju teh tegob pa tudi že mnogo sejanja. Ob koncu lanskega leta je občinska organizacija spet zabredla v hude škrpce. Obrnila se je na OZD-e naše občine in naletela na razumevanje. KTM, Saturnus, Julon, Velana in svet za SLO in DS skupščine občine so prispevali po svojih močeh. občinska organizacija RK se jim zahvaljuje za denarno pomoč.

JOŽE PRAPROTNIK, organizator krvodajalstva v Velani

Delovna organizacija STING

Od 1. januarja 1989 je moščansko gospodarstvo bogatejše še za eno delovno organizacijo. Poskusno obratovati v fazi ustanavljanja je pričela DO STING Inženiring in vzdrževanje računalniških sistemov. Sedež ima na Proletarski 1.

Ustanovitvi DO STING je botrovalo več faktorjev, kot prvo pa dejstvo, da je končno dozorelo mišljenje o nujnosti ustanavljanja majhnih enot gospodarstva, ker edino tako lahko zagotovimo prestrukturiranje gospodarstva. SR Slovenija se je v gospodarskem in političnem smislu dolgoročno orientirala v smeri razvijanja in krepitev drobnega gospodarstva.

Prav take enote so elastične in hitro prilagodljive na eni strani tržnim razmeram, na drugi strani pa večjim organizacijam, ki bodo s tako pomočjo lahko sledile hitremu tehnološkemu razvoju pri nas in v svetu.

Ustanovitelj DO STING je Iskra Delta, ki je kot velika delovna organizacija spoznala, da se lahko le tako organizirana prilagaja gospodarskim in tržnim razmeram. Zato se je odločila, da v okviru strategije svojega razvoja ustanavlja delovne organizacije - enote drobnega gospodarstva, s pomočjo katerih naj bi pokrivala določen tržni segment oz. sive lise, ki jih ne more pokriti s klasično organiziranostjo. Za ustanavljanje DO STING se je Iskra Delta odločila iz več razlogov:

● prilagajanje tržnim zakonitostim. Trg zahteva hitre in kvalitetne storitve in produkte in seveda ustrezno cenovno politiko. Velika organizacija, specializirana za velikoserijsko proizvodnjo, ne more konkurirati s ceno pri izdelavi enkratnih rešitev za manjše uporabnike. Zato Iskra Delta potrebuje majhne organizacije, neobremenjene z režijo in togimi procedurami in izvedbe projektnih nalog;

● ponuditi storitve vzdrževanja in organizacije, ki je za to specializirana in kot taka ni obremenjena s problemi, s katerimi se sooča velika organizacija, ki pokriva širok spekter dejavnosti;

● vzdrževanje tehnološko starejših produktov je za veliko organizacijo združenega dela lahko velik problem, saj mora hitro slediti razvoju na področju računalništva;

● skozni stalne kontakte z uporabniki, katere ima edino vzdrževalna služba in spremljanje uporabnikovega dela in razvoja, bo STING tem uporabnikom glede na potrebe ponujal nove produkte in rešitve.

● vzdrževanje aparaturne in programske opreme

Zajema garancijsko in pogarancijsko vzdrževanje sistemov Partner in vzdrževanje standardnih programskih produktov na teh sistemih. V naslednjih fazah se bo vzdrževanje razširilo tudi na nekatere druge produkte Iskre Delte, odvisno od tega, kako se bo Iskra Delta odločala, v največji meri pa bo o tem odločal prihodkovno-stroškovni faktor. Te produkte bo najprej ponudila v vzdrževanju DO STING, seveda z točno določenimi zahtevami glede kvalitete uslug, lojalnosti do Iskre Delte pri poslovanju z uporabniki, itd. DO STING pa bo lahko koristila nekatere resurse Iskre Delte, npr. šolanje. Vsekakor bo morala biti tehnološka povezava zelo močna, še posebej z vzdrževalno službo Iskre Delte, v smislu enotnega nastopa in celovite ponudbe.

Poleg tega DO STING izvaja storitve vzdrževanja tudi na produktih ostalih proizvajalcev:

- garancijsko, v kolikor proizvajalec nima svoje servisne službe;
- pogodbeno s sklenitvijo pogodbe med uporabnikom in izvajalcem;
- če se uporabnik ne bo odločil za pogodbeno vzdrževanje, ima še vedno na voljo vzdrževanje na klic, kar pomeni, da se na njegov poziv storitev opravijo in seveda zaračuna po veljavnem ceniku.

● inženiring, izvajanje in trženje specializiranih računalniških sistemov in storitev

Vsekakor lahko najbolj spremlja potrebe uporabnika tisti, ki je stalno prisoten pri njem. To je lahko edino vzdrževalna služba. Upabniki skozni svojo rast in razvoj zahtevajo dopolnjevanje svoje opreme, potrebno jih je usmerjati pri nakupu nove, pojavijo se potrebe po zamenjavi računalnikov in tudi vprašanja odkupa stare opreme in podobno. Tu nastopa močna povezava z Iskro Delto.

● svetovanje pri uporabi računalniških sistemov

Predvsem za spekter opreme, ki jo bo DO STING pokrivala s svojimi storitvami ter za rešitve, ki jih bo izdelala.

● izobraževanje uporabnikov računalniških sistemov

Tu se omejujejo na izobraževanje uporabnikov v okviru inženiringa, ki ga bo DO STING vršila in izobraževanje za uporabo in delo na specializiranih računalniških sistemih, ki jih bo DO STING ponudila.

Način zagotavljanja in struktura začnega kapitala: 20.000.000 din povratna sredstva Iskra Delte, 20.000.000 din nepovratna sredstva Iskra Delte, 15.000.000 din povratna sredstva IS SLO Ljubljana Moste in 10.000.000 din povratna sredstva Totre, TOZD PI.

Z vlagatelji so sklenili dolgoročne sporazume o poslovno-tehničnem sodelovanju, ki določajo oblike sodelovanja in vračanja sredstev. Vsekakor ne gre za ogromna sredstva, vendar je najbolj pomembna pripravljenost gospodarstva in družbenopolitičnih skupnosti za sodelovanje v nove oblike organiziranosti gospodarskih enot. Največji vložek v novo DO bo vsekakor znanje in delo delavcev.

V DO STING združujejo delo strokovnjaki s področja računalništva. Znanje in izkušnje so si nabirali z razvojem aparature in programske opreme, pri vzdrževanju, v marketinških službah in na šolanjih doma in v tujini. V prvi fazi bo delo združevalo 8 delavcev, do konca leta 1989 pa 10. Večina kadra je tehničnega, s področja elektrotehnike, informatike in računalništva.